

HACKO SHIELD

FUTURE CYBER HEROES

Position paper AI in het funderend onderwijs 1 april 2026

Emily Jacometti HackShield Future Cyber Heroes

***Kernboodschap: Als ik voor één dag de baas zou zijn van OCW, dan wist ik het wel!
Ik zou investeren in een landelijk, toegankelijk basisprogramma voor AI- en digitale geletterdheid door bewezen Nederlandse programma's zoals HackShield structureel op te schalen en te ondersteunen.***

Geachte leden van de commissie,

Als ouders bereiden we onze kinderen op van alles voor. Ze leren hun veters strikken, halen een verkeersdiploma en krijgen zwemles. Dat voelt logisch, omdat we weten dat ze zich veilig moeten kunnen bewegen in de wereld om hen heen.

Alleen bij de digitale wereld doen we dat nog onvoldoende.

Op dit moment laten we kinderen vaak zonder voorbereiding het internet op, terwijl dat in de praktijk steeds meer lijkt op het in één keer in het diepe springen. Terwijl we bij zwemmen juist beginnen in een ondiep badje, waar kinderen kunnen wennen aan het water, leren drijven en vertrouwen opbouwen. Stap voor stap gaan ze een badje dieper, totdat ze uiteindelijk hun A-, B- en C-diploma halen en veilig zondere zwembandjes zelfstandig kunnen zwemmen.

Vanuit HackShield kijken wij op precies dezelfde manier naar de digitale wereld. **Wij zien de digitale wereld als een zwembad dat continu verandert en uitbreidt.** In onze game is elk onderwerp van online veiligheid tot desinformatie en kunstmatige intelligentie een eigen badje waarin kinderen veilig kunnen experimenteren en zichzelf kunnen voorbereiden. **AI is daarin geen los onderwerp, maar een ontwikkeling die alle andere thema's raakt en de digitale wereld fundamenteel verandert.**

Onze rol ligt in die voorbereiding. Wij helpen kinderen stap voor stap vertrouwd te raken met deze wereld, zodat zij in de échte wereld begrijpen wat er gebeurt, leren omgaan met risico's en zelfverzekerd kunnen bewegen. In ons programma groeien

kinderen uiteindelijk door tot ‘Junior Cyber Agents’: kinderen die de digitale wereld niet alleen begrijpen, maar ook anderen activeren. Echte helden.

Achtergrond HackShield

HackShield is een in Nederland ontwikkeld, onafhankelijk leermiddel dat kinderen spelenderwijs leert hoe zij zich veilig en bewust bewegen in de digitale wereld. **Het is een soeverein initiatief dat laat zien dat Nederland zelf sterke alternatieven kan bouwen naast Big Tech.**

Via een combinatie van game-based learning, lesmateriaal voor het digibord en continue input uit de praktijk ontstaat een doorlopende leerlijn waarin kinderen én leerkrachten worden ondersteund. Inmiddels hebben wij meer dan **680.000 kinderen bereikt**, zowel thuis als in de klas.¹

Aanbevelingen

U behandelt deze dag drie vragen. Wij geven graag kort onze inzichten vanuit de praktijk mee.

1. De rol van AI in het onderwijs

Zorg voor een structurele basis voor AI-geletterdheid in het onderwijs

AI vraagt om meer dan toepassing; het vraagt om voorbereiding. **Digitale geletterdheid inclusief AI moet structureel onderdeel zijn van het curriculum én de uitvoering daarvan.**

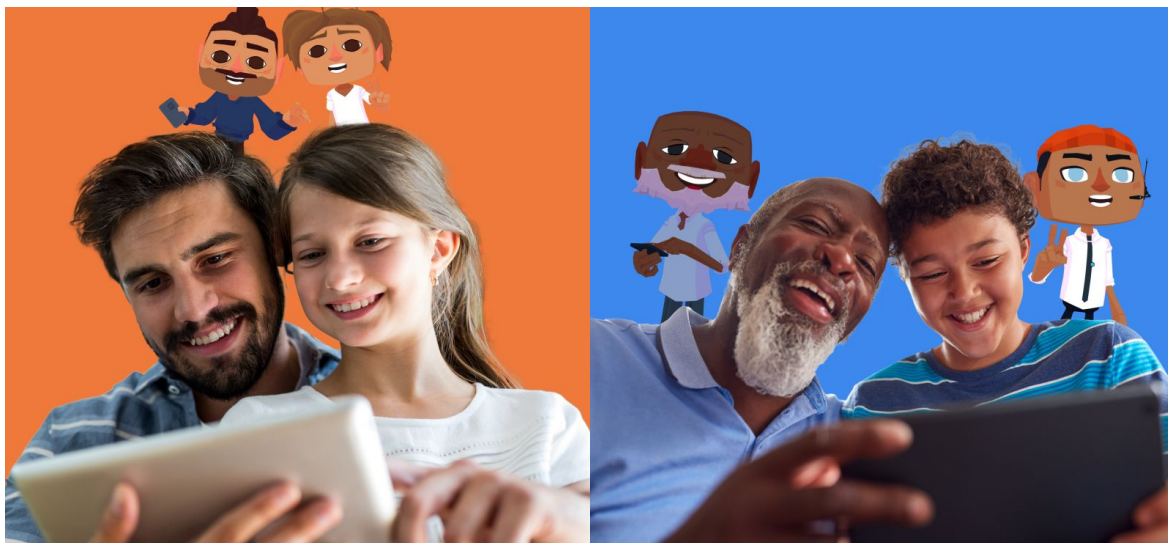
Concreet:

- Veranker een doorlopende leerlijn die aansluit op de kerndoelen digitale geletterdheid (verplicht per 2027)²
- Leer kinderen hoe AI werkt, hoe zij informatie beoordelen en hoe zij zelf regie houden

Vanuit HackShield zien wij:

“A tool in the hands of a fool is still a foolish tool.”

Kinderen die spelenderwijs en stapsgewijs kennismaken met technologie begrijpen sneller wat er gebeurt en kunnen nieuwe ontwikkelingen zoals AI beter plaatsen. Dit zorgt voor eigenaarschap in plaats van afhankelijkheid.

2. De begeleiding van leerkrachten

Leerkrachten hebben behoefte aan ondersteuning die aansluit op hun dagelijkse werk en geen extra belasting vormt.

Concreet:

- Zorg voor landelijk beschikbaar en actueel lesmateriaal
- Integreer AI-geletterdheid in lerarenopleidingen

Vanuit HackShield zien wij:

Dat leerkrachten juist wél met deze onderwerpen aan de slag willen wanneer het materiaal direct inzetbaar is. **Wanneer je het makkelijk maakt, gebeurt het ook.**

3. Verantwoordelijkheid en samenwerking

Investeer in schaalbare, onafhankelijke programma's

Nederland beschikt over sterke initiatieven die al werken. **De volgende stap is om deze structureel toegankelijk te maken.**

Concreet:

- Maak landelijke opschaling mogelijk
- Financier onafhankelijke effectmetingen met als doel doorontwikkelen en opschaling

- Investeer in Nederlandse alternatieven voor Big Tech

Vanuit HackShield zien wij:

Dat bereik en continuïteit essentieel zijn. **Wat werkt in de praktijk moet je niet opnieuw uitvinden, maar opschalen.**

0 De Kamer heeft via de **motie-Kathmann c.s.** al uitgesproken dat lesprogramma's ondersteund moeten worden.⁸

0 De evaluatie van HackShield wordt binnenkort verwacht en vormt een belangrijke basis voor vervolgstappen richting structurele ondersteuning.¹⁰

Achtergrond bij deze aanbevelingen

De urgentie om te investeren in digitale geletterdheid en AI-vaardigheden is breed onderbouwd. Uit het OECD-rapport over Nederland blijkt dat **57% van de leerlingen in groep 8 onder het basisniveau scoort op digitale geletterdheid** en dat er sprake is van een gebrek aan samenhang en sturing in beleid.³ Tegelijkertijd worden digitale geletterdheid en AI expliciet opgenomen in de nieuwe kerndoelen (verplicht vanaf 2027)², waarschuwen internationale organisaties voor de impact van AI op het leervermogen van kinderen⁴ en wordt AI in het onderwijs binnen Europese regelgeving aangemerkt als een hoog-risicotoepassing.⁵

Vanuit HackShield zien wij dagelijks hoe deze ontwikkelingen samenkomen in de praktijk. Door ieder kwartaal actuele thema's te vertalen naar lesmateriaal, sluiten we direct aan op wat kinderen meemaken en wat partners signaleren. **Zo ontstaat een**

continue wisselwerking tussen praktijk en onderwijs. Zo speelden recent 160.000 kinderen een lesmodule over veilig gamen en deelden 85.000 kinderen hun ervaringen.¹ Deze inzichten geven niet alleen een actueel beeld van de digitale leefwereld van kinderen, maar zorgen er ook voor dat onderwijs continu kan meebewegen en beter aansluit op wat er daadwerkelijk speelt.

Tijdens het gesprek met de vaste commissie Digitale Zaken is deze werkwijze ook besproken in relatie tot het Nationaal Programma Jeugd Veilig Online, waarin inzichten van kinderen direct worden verbonden aan beleid.⁶ In de initiatiefnota *Veilig Online* wordt daarnaast expliciet benoemd dat het versterken en opschalen van bestaande initiatieven essentieel is.⁷ De Kamer heeft via de motie-Kathmann c.s. bovendien uitgesproken dat ontwikkelaars van lesmateriaal structureel ondersteund moeten worden.⁸

Wat wij in de praktijk zien, is dat deze combinatie van beleid en uitvoering juist werkt wanneer deze goed op elkaar aansluit. HackShield laat zien dat een schaalbare en toegankelijke aanpak mogelijk is, waarbij kinderen niet alleen leren omgaan met digitale risico's, maar ook talent ontwikkelen richting IT, cybersecurity en AI – sectoren waar grote tekorten zijn.⁹ Wat daarbij opvalt, is dat juist kinderen die normaal minder zichtbaar zijn in de klas of op het podium, in deze omgeving opbloeien. **Door de positieve en speelse aanpak ontdekken zij vaardigheden en zelfvertrouwen die anders onbenut blijven.** Daarmee draagt deze aanpak niet alleen bij aan digitale weerbaarheid, maar ook aan het zichtbaar maken en ontwikkelen van talent dat Nederland hard nodig heeft.

Tot slot

AI ontwikkelt zich in hoog tempo en wordt een vanzelfsprekend onderdeel van de wereld waarin kinderen opgroeien.

- ✓ **Door te investeren in een sterke basis, waarin kinderen stap voor stap leren, oefenen en vertrouwen opbouwen, zorgen we ervoor dat zij zich veilig en bewust kunnen bewegen in de digitale wereld.**

- ✓ Zoals bij zwemmen begint ook hier alles met het behalen van het zwemdiploma.
Wanneer die basis op orde is, kunnen kinderen met vertrouwen het diepe in.
- ✓ HackShield HackShield draagt daar iedere dag aan bij. **Wij vragen u om te investeren in deze basis en te bouwen op wat al werkt.**

Voetnoten

1. HackShield Future Cyber Heroes; bereik en lesprogramma:
<https://nl.joinhackshield.com>
2. SLO Kerndoelen digitale geletterdheid (2025), implementatie per 2027
3. OECD (2025) *Review of Digital Education Policy in the Netherlands* / ICILS 2023
4. OECD Digital Education Outlook (2026); UNESCO richtlijnen AI in onderwijs
5. EU AI Act classificatie AI in onderwijs als high-risk systeem
6. Gesprek vaste commissie Digitale Zaken met HackShield (5 februari 2026)
7. Initiatiefnota Dral & Koekkoek *Veilig Online* (2025–2026)
8. Motie Kathmann c.s. publieke financiering lespakketten (2026)
9. Position paper HackShield Online kinderrechten (2024)
10. Aangekondigde evaluatie HackShield + kabinetsreactie (2026)

